

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrieri nefrancoate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukos Nachf.,
 Max. Augstein & Emmerich Les-
 ner, Heinrich Schölk, A. Op-
 penh. Nachf., Anton Oppel.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bornat, Imliu
 Leopold (VII. Erssébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 ctie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licări mai dese după tarife
 și învoiață. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seacă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 32.)

„GAZETA“ iese în 16-ore și
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ii de Duminică 3 fr. pe an.
 Se prenumără la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu d-nul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 172.—Anul LXIX.

Brașov, Vineri 4 (17) August.

1906.

† Axentie Severu.

Inmormântarea.

Despre inmormântarea neuitatului Axentie Severu ce s'a săvârșit ieri, Miercuri în 15 l. c. primăram următorul raport telegrafic:

Blaj, 15 August 1906.

Cadavrul a sosit în Blaj cu trenul de astă noapte la 2 oare. Indată a fost ridicat de cei ce-l așteptau acolo și transportat cu cântări bisericesci și făclii în catedrala foarte frumos iluminată.

La 7 ore a. m. s'a ținut liturgia pentru repausatul, iară la 4 ore p. m. s'a început ceremonia inmormântării oficiând Ex. Sa Metropolitul Dr. Victor Mihalyi cu 14 canonici și protopopi și 2 diaconi.

Public foarte numeros, unii veniți din mari depărtări.

Cuvântul funebru l'a ținut cu mare vervă preotul *St. Roșian*.

Mormântul s'a făcut la biserica parochială între al metropolitului Șiu-luțiu și al lui T. Cipariu, în fața Câmpului Libertății.

La mormântul deschis au ținut cuvântări pătrunzătoare deputatul din Arad *St. Pop Cicio* și avocatul din Bistrița *Dr. Gavrilă Tripon*.

Așa s'a dat onoarea cuvenită celui mai însemnat luptător al neamului românesc în zilele de grea cumpănă dela 1848.

Pauseze în pace și exemplul densusului însufletească pe Români la jertfe pentru neamul nostru, precum le-a adus el.

Cel din urmă...

Brașov, 16 August 1906.

Cel din urmă, care a mai rămas în viață din eroii cari au luptat pentru libertate la 1848/49, falnicul stejar, pe care nici bătrânețele nici boala îndelungată nu l'au putut încovoia, Axentie Severu — s'a dus din mijlocul nostru. L'a frânt moartea.

De doi ani zăcea într'o odaie a spitalului civil din Brașov, unde intrase în Septembrie 1904 pentru a fi căutat mai bine, având medicul la îndemână. Suferea de boală de besică și de bătrânețe, căci tata Axentie, așa îl numiam cu toții, la 15 Aprilie a. c. a implinit frumoasa vârstă de 85 ani.

La Brașov a venit înainte cu vr'o 13 ani, la dorința soției sale Eufrosina n. Blebea, care era originară din acest oraș. Ea s'a mutat la cele vecine înainte cu un an și jumătate și nemângâiatul soț, care se afla deja în spital, n'a putut nici măcar să asiste la inmormântare.

Prietenii mai intimi ai bătrânului erau îl vizitau adesea și stăteau de vorbă cu dânsul. Până cu puține zile înainte de moarte, tata Axentie era informat de toate evenimentele, ce se petreceau în țară și în lume, în fiecare zi cetia „Gazeta Transilva-

niei“, al cărei cetitor a fost dela întemeierea ei, adevăc de 69 ani.

S'a făcut încercări, de a-l convinge, să iasă din spital și să fie căutat la casa privată, dar a refuzat. El zicea, că nu vrea să fie nimenui spre greutate și că nicăiri nu poate să fie mai bine îngrijit, decât în spital. Frațele său Ariton, director de școală în penziune la Turnu-Severin, l'a invitat cu dragă inimă la sine — n'a vrut să primească. N'a vrut să primească nici ofertul ce i-s'a făcut de către prietenii săi din Brașov, iar prepozitul capitular și vechiul prieten, Ioan M. Moldovan din Blaj, care în timpul boalei sale a venit la Brașov de vr'o 5—6 ori să-l viziteze, când l'a invitat să meargă la Blaj să fie căutat acolo, i-a răspuns: „Nu vreau să merg, cât trăiesc, dar dacă voi muri, să mă inmormântați la Blaj“.

Biografia lui Axentie Severu.

Ioan Axentie, supranumit Severu din cauza severității sale ca prefect și comandant de legiune — s'a născut la 15 Aprilie n. 1821 în Frăua, comitatul Târnavei mari. Tatăl său Iacob era agricultor în bună stare, mama-sa se numia Ana n. Macsim. A învățat școalele primare în Blaj, gimnaziul în Sibiu, filozofia iarăș la Blaj, după care a fost primit în seminarul teologic de acolo, pe care aproape îl absolvise, când isbucni cunoscuta ceartă a teologilor cu episcopul Leményi. Axentie a părăsit seminarul și s'a dus în România ca profesor. N'a stat însă mult acolo, căci îndemnat de dragostea de neam, s'a întors în Transilvania, unde a avut rol istoric însemnat în luptele pentru libertate.

După revoluțiune a fost mult hărțuit de dușmanii săi și acuzat, ba a fost și închis și în pericol de a fi pedepsit cu moartea, dar s'a limpezit de învinuirile nedrepte și a fost liberat.

Pentru meritele sale pentru tron și patrie a fost decorat de Majestatea Sa cu crucea de cavaler al ordinului Francisc Iosif și cu crucea de aur cu coroană pentru merite. Afară de acestea i-s'a conferit și ordinul rusesc sf. Ana.

El a cultivat timp mai îndelungat moșia sa de la Cricău, și la bătrânețe s'a retras la Brașov, unde a trăit stimat și iubit de toți Români.

Sfârșitul vieții.

Săptămâna trecută, Miercuri, în 8, August, tata Axentie fiind slăbit de tot, părintele Grigore Manoilă, preot în Tohanul vechiu, a venit la patul său și l'a împărțășit cu sf. taine ale muribunzilor. După sf. împărțășenie s'a simțit mult ușurat și deși istovit de puteri, a mai dus-o până Luni în 13 August, orele 2 după amiază când și-a dat sufletul în mâinile Creatorului.

Ultimele lui ceasuri au fost mângăiate prin prezența fratelui său Ariton din Turnu Severin, care cu toată etatea sa înaintată a venit împreună cu fiul său Virgil, profesor în Brăila. Al doilea frate, Iacob, fabricant în București, n'a putut veni, a trimis însă pe fiul său Titu, avocat în capitala României.

De asemenea i-a servit spre mare mângăiere și vizita prepozitul din Blaj I. M. Moldovanu, care tocmai în ziua când

tata Axentie s'a împărțășit a venit să mai stringă odată mâna vechiului prieten.

Transportarea la Blaj.

În ziua când s'a vestit încetarea din viață a marelui bărbat, s'a format un comitet al tinerimei române din Brașov, pentru a lua toate măsurile, ca transportarea rămășițelor pământești la gară, să se facă cât se poate de demn. În fruntea acestui comitet au fost frații Petru și Mihail Popovici, cari au manifestat un zel neobosit și o căldură deosebită de sentimente.

Corpul defunctului închis hermetic în două cosciuguri a fost transportat în capela gr. or. română din Groaveri, unde a stat Marți, în 14 August dela orele 10 a. m. până la oarele 3 p. m.

Din cauza serviciului telegrafic defectuos, preoții din Toban n'au primit la timp înștiințarea, așa că rugăciunile și ecteniile funebre le-a săvârșit însuși prepozitul I. M. Moldovan, care s'a grăbit a veni iarăș la Brașov. În adevăr o jertfă înduioșătoare pentru un prieten din partea unui bărbat în vârsta înaintată. Domnul prepozit a fost mai departe acela, care a acoperit toate cheltuelile transportării și inmormântării.

Cununile de pe cosciug.

Următoarele cununi s'au depus:

1, O cunună de violele cu bandă neagră purtând inscripția:

Drept recunoștință din partea fratelui său Ariton.

2, Alta tot de violele cu inscripția:

Drept recunoștință din partea fratelui său Iacob.

3, O frumoasă cunună de palmiere, trandafiri și crisanteme cu bandă neagră purtând inscripția:

Familia Popovici — Părintelui Neamului.

4, O cunună de lauri cupantlică neagră legată cu fundă tricoloră:

*„Gazeta Transilvâniei“
— Lui Axente Severu.*

5, O cunună de lauri și palmiere cu bandă neagră purtând inscripția:

Casina Română. — Membrului său Axente Severu.

6, O superbă cunună de palmiere cu bandă stacojie cu inscripția în aur:

Eroul libertății — Tinerimea română din Brașov.

7, O cunună de palmiere, trandafiri crisanteme, bandă albastră cu inscripția:

*Prefectului neînfrânteii legiuni. —
»România Jună«*

Serviciul funebru la capela din Groaveri.

La oarele 3 ll. Sa prepozitul a săvârșit un scurt serviciu funebru, la care au cântat domni Zosim Butnaru, cantor și învățător, și I. Stelian cantor.

După aceasta d-l Mihail Popovici a rostit următoarea cuvântare:

Jalnică Adunare!

Cuvintele sunt pleavă și vânt, faptele singure sunt adevăr. Și-n adevăr s'ascunde sfințenia, căci sfințenia și adevărul de la Dumnezeu sunt.

Marele Axente a fost apostolul faptei.

Libertatea, egalitatea și fraternitatea idealurile mărețe ale revoluției franceze răsăriră din puternica voință a unui popor, care cu neînfrântă bărbăție scutura rugina secolelor întru învierea și izbândirea drepturilor neprescriptibile ale întregii omenimi.

Ideia prinse ființă. Și în bubuit de tunuri și sgomot de arme își țină intrarea triumfală în mai toate statele Europei.

Bietul nostru popor, obidit și închinat de o vitregă întocmire a sorții, zăcea de multă vreme în neștire și întunec. Grumazul său, osândit să poarte jugul sclăviei, fruntea sa încovoiată la pământ, uitaseră trufia și semeția nobilă a celor cari îi fuseseră strămoși și-l aduseră pe aceste plaiuri. Inima, sărmana inimă, tăcutul plaiu al omului nefericit doar adunase ură, scârbă, răzburare și un dor, un dor nemărginit de a sfărâma urgia sorții și de a face loc sfântului soare al libertății neamului.

Și viforul pornit în apus s'apropia din ce în ce. Și clopotele bisericilor vesteau zi mare, zi de sărbătoare, și 40 de mii de Români adunați pe câmpul libertății de la Blaj, jurau cu capul descoperit și cu dreapta ridicată spre cer întru mărturia lui Dumnezeu, că sau vor trăi liberi, sau vor muri pe câmpul de glorie și cinste, vie dovadă a virtuții strămoșești reînviată.

Iobăgia trebuia ștearsă, omul trebuia restituit în drepturile firei, deosebirea castelor nivelată și calea poporului deschisă trebuia să fie pentru ca în concertul cel mare al popoarelor să devie element de cultură și cu mult cu puțin să contribuie și el la adevăratul progres al neamului omenesc.

Triumful demnității omenesti se prăznuia în nenumăratele lupte din 48, în zilele de sărbătoare ale României, de cari — prin sângele neamului sfințit — munții apuseni ne povestesc.

Lupta s'a pornit și după cum în foc s'alege aurul, așa s'aleseră din mulțime cei aleși și chemați să pecetluiescă cinstea neamului cu sfânta luptă a vitejilor Avram Iancu și Axente Severu.

Avram Iancu geniu nobil și drept, visătorul idealist și Axente Severu, mâna de fier, purtătorul de armă răzburătoare! Amândoi purtară destinele neamului în anii de grea încercare ai revoluțiunii, amândoi desfășurară steagul luptei celei mari și-l păziră pentru-ca nepătat și falnic să-l dea mai departe celor ce vor urma după ei.

Și dragostea lor pentru neam și neînfricatul lor luptă de eroi a fost atât de mare, încât numele lor au devenit ideale. Cine în cele patru unghieri ale româniei nu rostește cu sfințenie aceste nume? Cărui român nu i-se umple sufletul de legitimă mândrie când răsfoind paginile luptelor din 48 îl vede pe Iancu erou între eroi iar pe Axente lei între lei. Fântânelele, Aiudul, Valea Cerbului, Alba-Iulia sunt paginile de aur ale istoriei libertății noastre!

În fruntea tuturor, când vorba era de faptă și de apărarea onoarei naționale, stetea Axente și de la moartea lui Iancu până astăzi cu drept părintele neamului a fost. El era glasul neamului la al cărui răsunset tresăreau inimile românești și spaimă și urgie băga în cetele vrășmașe. Un farmec a fost numele lui și pentru noi și pentru dușmani și farmec va rămânea și de aci în colo.

Trecuse viforul pustiitoare lupte și-n zorile libertății pare că strălucea coroana mult dorită, rupt zăcea lanțul iobăgiei, robota ștearsă era și naintea legii deosebire nu era între iobag și nobil. Și se credea că pacea iarăș și-a luat domnia peste munții și văile Ardealului, de astădată domnie senină, căci pace fără mulțumire nu este, iar nemulțumirea e nor și pacea fără mulțumire formă.

Libertatea corpului ființă devenise dar nu acea a sufletului. Și ce folos când cea mai nobilă parte a omului încătușată trebuie să-și plângă mai departe traiul. Libertate condiționată nu există, iar libertatea pe care o dobândiserăm era numai fundamentul, pe care avea să se ridice palatul național. Românul ca om era liber, dar soartea aduse că nu și neamul românesc. Iar eroii neamului luptaseră pentru libertate necondiționată. Om și neam să fie liberi! Pentru asta și-au dat partea cea

mai bună a sufletelor lor. Și cei de la care mai mult se aștepta, și-au întors fața de la ei.

Și în zilele de groa desnădejde, cari urmară începutului zorilor trandafirii ai libertății neamului, tata Axente scârbit de nestatornicia celor omenești, când toate erau pierdute, după cum însuși scriea, afară de onoarea, onestitatea, frumusețea, sinceritatea, modestia, virtuțile și gloria noastră și când bătrânețele îl opreau să mai învingă sabia, luă condeiul în mână și scriea bătrânului, scriea întru apărarea drepturilor acestui neam pentru care-și jertfise sănătatea, averea și pentru cinstea căruia privea moartea de nenumerateori în ochi.

De mult își doarme somnul cel de veci la Tebea, sfărâmat de deșertăciunea celor omenești, Avram Iancu. De mult odihnesc în pace aproape toți aceia, cari la 48 porniseră lupta pentru neam și libertate. Iar tata Axente sta veghe strașnică acelor ce biruința și vitejia lor câștigaseră neamului.

Păzea bătrânul cu pumnul de fier și cu privirea de sulită, comoara neamului, idealul și dorul de libertate ce ni l'au sădit în suflet.

Și parca prevestitor de vremuri grele nici boala, nici desamăgirile vieții nu-l puteau doborî; cu noi voia să fie, cu noi voia să rămâie și aștepta bătrânul, aștepta și sufletul i-se topea de dor și ochii i-se umezeau în vecinică așteptare... și a plecat de la noi așteptând.

Ce aștepta bătrânul?

Viața neamului!

Astăzi ochiul lui închis este pe vecie — inima nu-i mai bate, e ruptă sârmana — dragostea pentru neam și vremurile vitrege au rupt-o. Astăzi am venit eu, toții nu ascultând de glasul lui, căci a murit bătrânul tata Axente așteptând, ci am venit să ne plecăm genunchii, să-i sărutăm dreapta și să vărsăm lacrimi de durere, căci a murit bătrânul fără să-și vază visul împlinit.

Și cum după senin și zăpușeală prea mare vifor urmează, — sădește în sufletele noastre tată Axente, dragostea ta de neam, dă-ne drept moștenire puterea ta de voință! Sus în vârf de munte zace închisă comoara neamului, calea tu ne-ai arătat-o, spue-ne că pilda care ni-ai dat-o e viața neamului. Și după pilda vieții tale să urmărim păzind cele câștigate și câștigând acele ce după dreptul firei, a cinstei și dreptății al nostru trebuie să fie.

Dormi în pace!

Convoiul la gară.

Cu muzica orășenească în frunte, care cânta marșuri funebre, convoiul a plecat de la capelă pe strada: Târgul cailor — apoi prin piața principală — str. Porții și calea garei. După muzică urma un amploiat al antreprizei de înmormântare Tutsek, ducând pe o perină decorațiile, băieții cu cheruvimii și propozitul M. Moldovan în trăsura, îmbrăcat în odăjdii. Venia apoi carul funebru cu patru cai, ducând cosciugul, și pe urmă vre-o 20 trăsuri cu elita inteligenței române din

Brașov, dame și domni, precum și numeroși public pe jos.

La oarele 4 $\frac{1}{4}$, după cetirea ecteniilor prescrise, cosciugul a fost învagonat, iar cu trenul personal dela oarele 8 transportat la Blaj.

Condolente.

De la băile din Sângeorgiul român primim azi următoarea telegramă:

Sângeorgiul-român 16 August. *Aflând abia azi despre moartea lui Axentie Severu, depunem lacrimi pioase pe sicriul bătrânului lui.*

ss) *Oaspeții români.*

Revista politică.

Brașov, 3/16 August 1906.

Socialiștii din Budapesta au convocat o mare adunare pe ziua de 19 August, cu scop de a demonstra contra cămătăriei ce se face cu oamennii săraci în privința chirilor și a articolelor de hrană. La această adunare, la care e de prevăzut, că se vor aduna zeci de mii de oameni, se va ridica protest energic contra exploatații neomenoase și se vor invita autoritățile să intervină, ca să se curme acest rău. Apelul publicat cu această ocaziune, se termină așa:

„Muncitorii! Ridicați-vă! Să vedem acum, dacă interesele vitale ale zecilor de mii nu cumpănesc mai mult decât lăcomia fără suflet a unei clici afurisite?”

Cu înțelegerea în sânul coalițiunii nu prea stau bine lucrurile, dacă se vor adevăra svonurile ce sosesc din Budapesta. Până acuma nu era altă opoziție, decât cea a naționalităților. În timpul din urmă, pentru a spăria coalițiunea și a o consolida mai tare, s'a pus la cale anume svonul, că partidul progresist se va reconstitui, dar svonul acesta n'a avut nici un efect, și acum se vorbește serios despre o opoziție, ce se va naște chiar din sânul coalițiunii. Noua opoziție va stărui pentru urmarea mai energică a principiilor de independență.

După ultimele știri situația în Rusia e neschimbată. Din întreaga țară sosesc zilnic vești despre turburări revoluționare. Țăranii nemulțumiți și ațîțați de agitatori, devastează moșiile proprietarilor mari și incendiază recoltele și edificiile. În guvernamentul Saratov s'au trimis soldați pentru a înăbuși revoltele. Soldații se dau însă pe partea țara-

nilor și deneagă ofițerilor supunerea. O telegramă de erî anunță chiar, că soldații au ucis pe 7 ofițeri ai lor.

În același timp sosesc sciri și despre creșterea mișcării revoluționare în sânul armatei. Marea paradă militară, ce era să se țină în Krasnoe-Selo, s'a contramandat din cauză că între soldați s'a observat o agitațiune neobicinuită revoluționară. S'a pornit cercetare. Mai mulți ofițeri au fost dimiși din armată.

Cât de amenințătoare este această mișcare, rezultă și din următorul fapt: În ziua de 10 August s'au ținut în apropiere de Krasnoe-Selo exerciții militare, la care a luat parte și marele duce Nicolae Nicolaevici. În decursul exercițiilor, s'au descărcat de câtră o companie a soldaților în loc de cartușe oarbe, cartușe de rășboiu, cari au rănit pe mai mulți soldați. Făcându-se imediat cercetare, s'a constatat că din 94 puști s'a pușcat cu astfel de cartușe.

Ministerul Stolypin își dă pe de altă parte cea mai mare silință să readucă liniștea în mult încercata împărăție a Rusiei. Sunt însă puține speranțe de îndreptare, căci sunt temeri mari, că la toamnă, după terminarea lucrărilor câmpului, va izbucni revoluția pe o scară și mai întinsă.

Astăzi se întâlnește în castelul din Friedrichshof regele *Eduard al Angliei cu împăratul Wilhelm al Germaniei*. Foile engleze, vorbind despre aceasta întâlnire, sunt de părere că vizita regelui Eduard e numai un act de politețe față de împăratul Germaniei. Ziarele germane cred însă, că vizita aceasta are și importanță politică și speră că ea va aplană neînțelegerile, ce s'au ivit în ultimul timp între curtea engleză și cea germană.

Situația Românilor în Macedonia.

D-l C. Conțescu, conzul general al României la Bitolia, a trimis un raport legațiunii române din Constantinopol, asupra situațiunii Românilor din vilaetul Monastir, cu data de 19 Iulie.

Din acest raport reiese, că autoritățile turcești au început cu seriozitate urmărirea bandelor grecești, ceea ce conzideră ca o schimbare fericită în politica otomană, ce așa de mult timp a fost aservită intereselor grecești.

Ordinele de a se prinde bandele sunt generale și ciocnirile dintre trupe și bande au loc în diferite părți.

Cu toată seriozitatea acțiunii pentru

urmărirea bandelor, Bulgarii din vilaetul Monastir și Salonic, continuă să fie uciși de bandele grecești.

Din fericire, situațiunea populațiunii românești din Monastir, s'a îmbunătățit în ultimele 15 zile. Această acalmie este prevestitoare a unor prigoniri și mai teribile, provocate de protecțiunea și paza pe care le-o dau autoritățile turcești.

Liniștea dela Bitolia se datorește în primul rând plecării mitropolitului Ioachim din Bitolia, urzitorul tuturor crimelor, și prezența în oraș a inspectorului reformelor. Inspectorul a chemat pe căpeteniile grecești din Monastir, și i-a făcut răspunzători de orice crimă.

Pe de altă parte, comitetele grecești sunt lipsite de fonduri, ceea ce a potolit foarte mult înflăcărarea patriotică a antartților. Noile biruri puse de comitetul terorist metropolitan, sunt plătite cu greu de greci. Se crede că această lipsă de bani va produce o slăbire în acțiunea grecilor, favorabilă Românilor.

— Se comunică din sorginte autorizată, că ministrul Greciei din Constantinopol la întorcerea lui din Viena, unde a fost chemat din concediu de guvernul său pentru a ajuta patriarhatul în reclamațiunile sale contra Bulgariei, s'a exprimat în mod oficios că ideea unei agresiuni contra Grecilor nu ar fi decât rezultatul unei înțelegeri cu România.

Ministrul Greciei a voit astfel să discreditaze pe Români în fața Curței și să scuze în același timp acțiunea bandelor grecești.

Este de prisos să adăugăm că această aserțiune este absolut neexactă, și trebuie desmintită cu energie.

Contrar speranțelor exprimate de consulul român Conțescu în raportul său, despre o îmbunătățire a situațiunii Românilor din Macedonia, firul telegrafic ne aduce următoarele sciri despre crime nouă săvârșite zilele trecute în Macedonia:

O telegramă din Constantinopol vestește că Miercuri noaptea o bandă greacă compusă din 30 de oameni a ars opt case de pe moșia *Javorjan, lângă Vodena, răpind doi Bulgari și un Aromân*. În aceeași noapte o bandă greacă de 60 de cameni a dat foc la unsprezece case din satul românesc *Balacin lângă Ostrovo, ucizând șase persoane și rănind patru*. Câțiva membrii ai bandei erau îmbrăcați cu haine militare turcești.

În noaptea de 27 Iulie o bandă de antartți compusă din 80 de oameni deghizați în soldați turci, a asasinat în satul *Patecina, cazaua Voder a, vilaetul Salonic, 7 Români dintr-o cară fetiță de 7 ani, a rănit și violen-*

FOILETONUL >GAZ. TRANS.<

Roibul.*)

De sub-locot. N. Vulovici.

Pe roibul său înflăcărat
Viteazul se aruncă'n scări:
E ceru'n fund însângerat,
Urlând s'aude tunu'n zări...
— „Te-așterne, roibule, nu-mi sta,
Ca volbura în zbor nebun
Să m'parți cu mine soartea ta:
Ne chiamă strigătul de tun!”

Poezia aceasta e luată din volumul de poezii „Vitejești”, ce a apărut de curând la Craiova (în editura Ralian și Ignat Somitea. Prețul 2 lei). Autorul este d. sublocotenent N. Vulovici, din regimentul Rovine 26, același care a scris și frumoasa poezie „Răvașul flăcăilor de la 26 Rovine cătră principele Carol”, reproducă de toate ziarele române. D-l Vulovici, a fost la 31 Iulie n. a. c. la Avrig, să viziteze mormântul lui Gheorghe Lazar, și de acolo a trimis volumul său cu dedicație unui membru al redacției noastre. Aducătorul volumului a fost tânărul V. Stoica de la care publicăm de asemenea niște versuri în numărul acesta. — Red.

Pornește roibul ca un zmeu
Cu lungi nechezete din piept:
— „Așa mi-e drag, stăpânul meu,
Cu flinta'n umărul cel drept
Și spada prinsă de mijloc
Cu tine'n lupte să m'avânt...
Și-așa de-o fi să-mi cazi în foc
Ți-oi fi tovarăș și'n mormânt!”

În foc s'azvârle inspumat
Prin viscolul de plumbi și fum;
Stăpânul însă fulgerat,
În șea se clatină acum...
Se'nalță roibul îngrozit
Mușcând zăbala lui de fier...
— „Stăpânul meu, de ce-ai pălit,
De ce luminile îți pier!”

— „Mă 'ngroapă, roibule pe loc,
Și zboară iar de într'un rând,
Ascultă'n urmă cu ce foc
Ne chiamă trâmbița plângând!
— Stăpânul meu, stăpânul meu,
Noi frați de cruce ne-am avut,
Cu tine vroi să merg și eu,
Să-ți fac din coamă așternut...”

Cu'n plumb din flinta ta eu vroi

Să fiu în pulbere culcat
Și să despice cu tine-apoi
Văzduțul morții 'ntunecat...“
Dar stă voinicul fără glas
Spre roibul său nefericit —
Și'n holde singur a rămas
De-ai săi ce'nfrânți, l'au părăsit.

Pe sus trec repezi corbi'n vânt
Și-n țipete răzleți cobor,
Dar, neclintit de jale frânt
Stă roibul straje prăzii lor...
Și-a stat așa el lăcrămând
La capul mortului iubit,
Se auzia și-acum urlând
Departa tunu'n Răsărit.

Când noaptea aripa șia'ntins,
Sub stele, plânse cu amar...
Și bietul roib de jale 'nvins,
Târziu, porni de-acum fugar.
De-atunci, un glas îndurerat
Plutește'n nopți pe câmp mereu:
— „Pe unde dormi neplâns,
Stăpânul meu, stăpânul meu!”

[uitat,

Stăpânul meu, stăpânul meu!”

E singură...*)

Bătrâne Olt, tu undă creață!
Bătrâne Olt, tu apă lină!
Sub un frăgar, într'o căsuță
Tot plânge mama și suspină,

Că tata-i dus, s'a dus departe
De unde, poate, nu mai vine,
Iar eu m'am dus la învățătură;
Și a rămas și far' de mine.

E singură și i-a pierit
Cu mine toată mângâierea...
Ea șade'n prag și plânge, plânge,
Își varsă'n plânsete durerea.

Tu mângâie-o, bătrâne Olt,
Și spune-i, că eu o duc bine,
Și că'n curând mă'ntorc acasă:
Să nu mai plângă după mine!

Oh! cum aș vrea s'o mângâiu eu,
Că jalea ei sfârșit nu are...
Tu du-i, oh! du-i din partea mea
O dulce, caldă sărutare.

V. Stoica.

*) Versurile acestea duioase le-a scris un tânăr elev din clasa VI de gimnaziu, al cărui tată de 4 ani e dus în America. Le publicăm drept încurajare. — Red.

tat o altă copilă și a incendiat 11 case unde s'au găsit două cadavre. Bandiții s'au retras luând cu dânșii 9 cătari. Această știre, care vine din Monastir, a fost confirmată și din Salonica cu adăogirea, că la 28 Iulie, în apropiere de satele Micricugi și Caraferia, doi Români au fost asasinați de bandiții greci, iar lângă satul Oșani un notabil Român a fost de asemenea ucis.

Excesele Bulgarilor contra Grecilor.

Chestiunea macedoneană se încurcă din ce în ce. Manifestațiunile de protestare contra violențelor grecești se țin lanț în Bulgaria și în toate orașele se petrec desordine, incendieri și lupte infricoșate, cari au vârat o groază nespūsă în oasele Grecilor, stabiliți în Bulgaria.

Pe când Românii din regatul liber s'au mulțumit cu vre-o două meetinguri inofensive, iar guvernul român cu o lege de represalii și cu expulsările acelor Greci, cari au fost dovediți, că au complotat în contra statului român.—Bulgarii, caricunose mai bine pe bandiții greci din Macedonia, au recurs la mijloace mai violente, devastând locuințele Grecilor și luând decisiunea, să formeze numeroase bande, cari trecând în Macedonia să răsbune pe frații uciși și jefuiți.

Cele mai grozave excese s'au petrecut Dumineca trecută în orașul Anchialo din Bulgaria, a cărui populațiune e în mare majoritate compusă din Greci. Orașul a fost incendiat de către Bulgari și a fost prefăcut în cenuse. Numeroase persoane au perit în flăcări, între cari și episcopul grec, care și-a găsit moartea sub ruinele palatului său episcopal. Trupele bulgare, cari au venit din orașul Bargas spre a potoli disordinele, au rămas neputincioase față de furia Grecilor.

În aceeași zi Bulgarii din Rusciuk au devastat numeroase case și prăvălii din acel oraș și au nimicit magazinele de cereale ale Grecilor. Numai cu mare greutate miliția a putut pune capăt exceselor.

Cu data de ieri se telegrafiază din Sofia următoarele:

Cercurile guvernamentale bulgare s'au foarte indignate de evenimentele de la Anchialo. Raportul oficial atribuie totul atitudinii provocatoare a Grecilor. Numărul morților în luptă este de șapte, al răniților nu e încă hotărât. Numărul victimelor incendiului nu e încă constatat din cauză că

cea mai mare parte din corpuri se află sub dărâmături, dar este evident, că va fi considerabil.

Ministrul de interne se va duce la Anchialo. Dânsul invită printr'o circulară telegrafică pe prefectii de districte de a face să se evite dezordinele prin cele mai severe măsuri.

Adunarea generală

a »Societății pentru fond de teatru român«.

»Societatea pentru fond de teatru român« își va ține adunarea sa generală în Lipova în zilele de 15 (28) și 16 (29) August 1906. Invităm la această adunare generală pe toți membrii fondatori, pe viață, ordinar și ajutători ai societății, precum și pe toți binevoitorii ei și sprijinitorii culturii românești.

Brașov, la 1 (14) August 1906.

Virgil Onițiu m. p., Dr. Iosif Blaga m. p.,
v.-președinte. secretar.

Programa.

I. Ziua primă:

(Marți, în 15 (28) August 1906.)

1. Deschiderea adunării generale la ora 10 a. m.
2. Alegerea a doi notari pentru ședințele adunării.
3. Prezentarea raportului general al comitetului asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă precum și a rapoartelor de cassă.
4. Alegerea unei comisiuni de 5 membri, pentru cenzurarea raportului general al comitetului.
5. Alegerea unei comisiuni de 5 membri pentru cenzurarea rapoartelor de cassă și a socotelilor.
6. Alegerea unei comisiuni de 5 membri, cari, în înțelesul §-lui 5 din statutele societății, vor inscrie membri noi, fondatori, pe viață, ordinar și ajutători, pentru societate.

7. Citirea disertațiilor corespunzătoare scopului societății, înștiințate președintelui înainte de adunare.

8. Inchiderea ședinței.

II. Ziua a doua:

(Miercuri, în 16 (29) August 1906.)

1. Deschiderea ședinței la orele 10 a. m.
2. Citirea procesului verbal al ședinței precedente și verificarea lui.
3. Raportul comisiunii pentru câștigarea de membri noi.
4. Raportul comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului cassierului.
5. Raportul comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului general al comitetului.

6. Determinarea locului, unde se va ține adunarea generală pentru an. 1907.

7. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru verificarea procesului verbal din ședința a II-a.

8. Inchiderea adunării.

Apel.*

Viena, August 1906.

Cătră toți actualii și foștii membri ai societății academice »România Jună« din Viena și cătră studențimea română afară de regat.

Sărbătorile mărețe, cari vor avea loc în luna Septembrie a. c. în București, ne-au îndemnat să dăm și noi tributul nostru idealului național.

În vederea unei excursiuni a tuturor membrilor actuali și a foștilor membri ai »R. J.«, convocăm prin aceasta pe toți, cari voiesc să ia parte la Expoziție, la o întrunire pe zilele de 11 și 12 Septembrie st. v. (24 și 25 Sept. n.) la București.

Studențimea din Transilvania își dă întâlnire în Brașov, la adunarea »Asociațiunii«, (21/8 și 22/9 Sept.) de unde va porni în corpore, cu trenul special, spre București. Deoarece există un comitet de încușturare în Brașov se vor anunța toți d-lui prof. N. Bogdan (Brasso) pentru locuința în Brașov și pentru participarea la București. Totodată vor încuștură participarea și președintelui »R. J.« ca să se poată ține evidență și angaja o sală potrivită pentru întruniri, mese comune etc. ceea-ce se va anunța ulterior prin jurnale.

Studențimea din Bucovina va avea un alt loc de plecare, care se va anunța din partea vice-președintelui nostru d-l T. Fedoreac prin jurnalele din Bucovina la caz dacă unii dintre membri nu țin să ia parte și la adunarea generală a »Asociațiunii«. Participarea este de dorit.

Deoarece »R. J.« are de gând să participe în număr cât de mare, primim cu bucurie pe ori-care student universitar român, care se poate legitima la timpul său, în societatea noastră ca oaspe. Respectivul are să urmeze aceleași formalități.

Pe căile ferate române vom mijloci jumătate prețul, în București vom avea locuință gratuită, la masa comună vor fi prețurile cele mai convenabile. La eventuale excursiuni ce se vor plănuși vor participa aceia, cari au plăcere și timp.

Fiecare membru, care vrea să parti-

*) Toate jurnalele noastre sunt rugate să reproducă acest apel.

cipe să-și anunțe adheșiunea președintelui nostru d-l Horia Petra-Petrescu (Fófeld u. p. Uj-Egyház, Szeben m.) în timpul cel mai scurt, putându-se lua în considerare numai adheșiunile primite până în 10 Sept. n. (28 August v.)

Totodată rugăm pe toți membrii fondatori, onorari și emeritați, precum și pe ceilalți foști membri, să comunice președintelui nostru, pe o cartă postală adresele d-lor, precum și funcțiunea ce ocupă, ca să putem ține de aici înainte evidența la trimiterea rapoartelor anuale.

La întrebările însoțite de o marcă postală va răspunde președintele. (Adresa de mai sus.)

La revedere la București!

Pentru comitet:

Horia Petra-Petrescu, I. Teliman m. p.,
președinte. secretar.

SCIRILE DILEI.

— 2 (15) August n.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela doamna v. d. Balasa St. Blebea 20 cor., în loc de cunună pe mormântul regretatului Ioan Axentie Severu.

Primescă maritimă donatoarea celei mai căldurose mulțămite. Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.

Asociațiunea meseriașilor români din Brașov a luat laudabilă inițiativă de a trimite la expoziția din București pe 7 dintre cei mai vrednici meseriași ai noștri, cu scop de a li-se lărgi cercul cunoștințelor în meseria, cărora aparțin. Grupul excursioniștilor e compus din d-nii: N. Balea pantofar, George Gal măsar, D. Haller jocar, V. Muscalu curelar, D. Platoș croitor, E. Precup lăcătuș și Ioan Voicu zidar. Excursioniștii vor fi însoțiți în călătoria lor de contabilul Asociațiunii d-l Sofronie Roșca, funcționar la »Albina« și vor sta în București 4 zile. O parte din cheltuieli va fi acoperită din fondul disponibil al asociațiunii. Excursioniștii vor pleca din Brașov Duminecă dimineața.

Grecii emigrează din Bulgaria. În urma devastărilor ce au avut loc Dumineca trecută la Rusciuk, Grecii din localitate au început a emigra. Aseară au sosit în București, venind din Giurgiu, vre-o 10 familii grecești din Rusciuk ale căror case au fost devastate de Bulgari. Ei au descins pe la diferite hoteluri. Între aceste familii este și aceea a milionarului Bebis, grecoman înversunat. Câțiva studenți macedoneni au făcut la gara Filaret o manifestație neplăcută familiei Bebis.

Despre Africa.

(Notițe compuse de Pavel Rotariu, avocat în Timișoara, din operele lui Henry M. Stanley).

(3) — Urmare. —

Și dacă dai între arbori de un »vătăv«, un arbore mai îndrăzneț, mai cutezător ca alții, care crește peste vecinii săi și se urcă mai sus ca ei și îi privește peste umăr, el o păște! Atrage fulgerul care-l despică de sus până la rădăcină, îl culcă la pământ, iar căderea lui vulnează o duzină de alți arbori din apropierea sa.

În alte locuri vezi că paraziții (plante mai mărunte, ori gongi) se întind pe pom așa de-l sugrumă de tot, ori îi sug puterea de viață de la rădăcină până la coroană, pe alocurea dai de arbori încă tineri, dar omorâți de gelozia vecinilor, alții sunt gârboviți înainte de vreme pentru-că încă ca tineri au trebuit să poarte o povară: cutare trupină resturnată pe ei. În alte locuri vezi o mulțime de lăstari dripiți la pământ de picioarele elefanților ori că alt fel de animale sălbatiche s'au nutrit cu frunzele ori cu coaja trupului lor. Vedem deci — zice Stanley — că

moartea, putrejunea și ambiția stăpânește pădurea întocmai ca omenimea.

Acum să ne mai închipuim — scrie Stanley — în această neștrăbătută pădure încă și popoare de nenumărate seminții de sălbatici, cari vecinic se hărțuesc între sine, trăind la distanță de la 5—80 de km. unii de alții, între arbori culcați la pământ, printre cari natura crește pomi roditori: smochini, banani, manoci, cari le dau de mâncare, apoi mai samănă și ei fasole, bostani (ludăi) pepeni și tutun. Sătulețele lor le întăresc cu diferite soiuri de plante din pădure și sunt atât de isteți, că în jurul sătulețului bagă în pământ pari ascuțiți la vârf și otrăviți peste cari respiră apoi frunze, de-i fac nevăzuți. Inimicul care calcă — firește descuștat — pe ei, când vine să-i atace, se înțapă și moare, ori în cazul cel mai ușor, rămâne olog de picioare. Peste zi stau acești sălbatici acoperiți pe sub crengi culcate, pândesc oând simțesc apropierea inamicului, și-l întâmpină cu săgeți otrăvite la vârf. Otrava o găsesc în anumite plante din pădure.

Din când în când ajungeam în câte o tablă de pădure, care ni-se părea a fi

mai tânără. Aci ne aflam sub un tunel verde frumos, aveam o plăcere de a petrece în ea. Când însă ajungeam în table de pădure cu tufșuri nu puteam străbate decât tăind tot ce ne sta în cale și făcându-ne prin ea un formal tunel. Mai ales pe țarmurile râurilor se află astfel de tufșuri, în cari am întâlnit adesea câte un luminiș și urme de sătulețe, cari au existat. În atare ochiu de pădure vegetația e mare și admirabilă și fertilitatea este încântătoare. Mii și mii de soiuri de plante cresc pe locul satului părăsit, pe parii pârliți ai colibe de odinioară, perinele colibe se împletesc fel de fel de plante verzi și înflorite, cari redau o iconă completă a colibe rulate. Arborii cei înalți își dau mâna peste riu, întinzând unul spre altul crengile coroanei și acoperind adesea de 8—10 metri de lat, formând pe deasupra lui un baldachin verde admirabil.

Când treceam prin pădure ori că ne opriam în ea spre a ne odihni, nu era lucru plăcut. Nu eram încântați de ea, fiind-că ne lipsiau costumele speciale, nici nutriment de ajuns nu aflam, am pățit multe neajunsuri, chiar foame și ni-a tre-

buit multă răbdare și abnegațiune față de hamalii noștri, ca să-i ținem în disciplină și subordinați. Numai după-ce am eșit din ea, când am uitat neajunsurile și suferințele, de cari ne-au făcut părtași, atunci când priveam la pădurea rămasă în dărâțul nostru, atunci a devenit sufletul și spiritul nostru captivat de impozanța măiestoasă a pădurii. Ni se părea că am trăit într'o lume de sub pământ. Ne bucuram de viață în tocmai ea și când am fi reînviat din moarte. Iar când stăteam locului cufundați în contemplați asupra pădurii uriașe și masive tăcută și liniștită ca o majestate grozav de severă, atunci vedeam cât de stranie este viața noastră în cealaltă viață și că aceste două vieți deși mai omogene, variază totuși așa de mult una de alta.

În închipuire par-că vedeam înaintea mea un patriarh de demnitatea lui Matusalem sau pe teribilul Achilles, care mă întreba: ce cauți tu piticule în această societate de împărați majestosi?

Viforul în pădurea Avamba.

Noi de regulă nu vedeam nimic ce se petrece pe cerul liber. Numai din cu-

„In cinstea neamului“, răspunse în-trebata cu mândrie.

S'a înscris un membru pe viață câți-va membrii ordinari și ajutători încasându-se aproape 400 cor.

După rapoartele comisiunilor alese, pînțele Petru A. Mihuț a adresat cuvinte călduroase către țărani, cari au venit la adunare și și-au dat obolul lor, apoi d-l Francisc *Hosszu Longin* a reinprospătat memoria fostului paroh de odinioară, de mult reposatul *Nistor Socaciu*, fondatorul bisericii zidite pe la anul 1860.

Cu duioșie și-au adus aminte de venerabilul și mult simpaticul paroh amintind câteva faze din viața lui plină de fapte bune și de virtuți creștinești. A arătat cum acel preot cu puțină carte a lăsat și câteva manuscrise interesante și chiar prețioase în proză și în versuri între cari mai de valoare este un caiet voluminos, scris cu potcoave, în care fericitul *Nistor Socaciu* cu o admirabilă răbdare și măiestrie își descrie biografia, mai multe pățanii din viața lui și zilele furtunoase de la 1848 și 1849 văzute și suferite de el și locuitorii din comuna învecinată.

Spre regretul tuturor cu schiopticoul nu s'a putut face prelegerea pusă în prospect, deoarece respectivul domn care a promis să facă prelegerea nu a venit.

A urmat prelegerea d-lui *Vasilie Osavadă*, despre tovărășii.

Cu un viu interes și cu atențiune încordată a ascultat întreg publicul și cu deosebire țărani, frumoasa și instructiva prelegere a numitului domn, încât formal a electrisat pe toți ascultătorii, cari apoi în fine l'au răsplătit cu viui aprobări și sincere stringeri de mână.

Ca delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii ce se va ținea ast an în Brașov au fost aleși d-l Francisc *Hosszu Longinu* și Dr. *Iustin Pop*.

Președintele mulțămind Biscărenilor pentru buna primire, a declarat ședința închisă, între vii aclamări de „să trăiască“.

De aici întreg publicul însuflețit s'a dus la casa țaranului N. Popenar, unde într'o odaie spațioasă d-na și d-soara Șinea cu câteva fete de țaran au aranjat o drăguță expozițiune de lucrări țărănești de industrie de casă. Numai după ce am intrat în odaia aranjată cu un gust deosebit și numai după-ce am început să vizităm toate mai cu deamăruntul, am văzut ce harnice țărane se află în jurul acesta și ce obiecte frumoase lucrate cu un gust special s'au expus spre vederea publicului.

Pe lângă o mulțime de covoare lucrate foarte frumos, am văzut o mulțime de culmare, ștergare și fel de fel de chin-dusituri, măsăriță, straie, funduri de perini

cătrintă, brâne, cămeși bărbătești, femești poale ș. a. lucrate care de care mai frumoase și mai cu multă măiestrie. Cu deosebire a atras atențiunea vizitatorilor 2 fețe de perine, lucrate înainte de asta cu 80—100 de ani în motive de cari astăzi sunt foarte rare și o cămașă femeiească lucrată înainte de asta cu 65 de ani, iarăși în motive deosebite, apoi o broboadă albă cum purtau femeile din bătrâni. Cămașa e proprietatea unei țărance din Banpotoc, iar fundurile de perini și propoada e a țărancei Safta Popenar, mama proprietarului casei, în care era expoziția.

Comunele acestea au un port țărănesc special.

Țăranele nu poartă oprege, ci socne sau rochii de lână țesute și gătite de ele și acestea sunt nu numai frumoase, ci și trainice.

Apoi cămeșile femești și bărbătești din pânză țesute de ele sunt lucrate cu multă măiestrie. Au fost de față și câteva fete tinere îmbrăcate în vestminte lucrate tot de mâna lor și le ședea bine, iar publicul încă putea să vadă cum sunt vestmintele expuse în practică.

Era interesant cum țăranele dădeau din mână în mână filele din „Albumurile de țăsături“ date lor spre vedere, cum arătau cu degetul pe mustra care le mai plăcea și de care ziceau că și ele știu lucra așa.

In odaia laterală stăpâna casei, ne-a dat voie să-i vedem odaia ei țărănească. Îți era mai mare dragul să vezi un aranjament simplu, dar cu un gust încălzitor, curățenie atât în casă cât și în întreg ocolul.

Deși timpul era înaintat și după ploaia de dimineața urma o căldură topitoare nu ne puteam despărți de acele lucrări frumoase, ce s'au expus. Apoi nu numai noi, ci chiar și străinii, ca proprietarul mare din comună *Fay Bela*, apoi mai multe daine maghiare și o mulțime de unguroaice cu familiile lor de la stațiunea din Simeria au venit să vadă hărnicia țărancei române.

Incântați și însuflețiți de cele văzute la expoziție, spontan am adunat o sumă de 26 coroane ca să se împartă la cele mai harnice expozante câte 2 cor. O comisiune din dame și țărane a compus lista celor de premiați.

S'au premiați următoarele:

Căta Barbu, Paraschiva Babei, Maria Muntean, Marea Popenar, Căta Juncan, Saveta Popenar, Maria Muntean a lui Avel, Maria Popenar a lui Ion și Hortensia Șinea din Biscarea, Evuța Cordaș, Grațela Bogdan și Susana Bembea din Banpatac.

O parte din public ne-am dus să cercetăm pe parochul local d-l *Nicolae Șinea* căruia i-se cuvine toată lauda pen-

tru reușita adunării, apoi atrași ca și de un magnet, am venit a doua oară la expoziție, de unde ne-a putut scoate numai d-na preoteasă și cu drăgălașa ei fiică, invitându-ne la masa lor ospitală. După un vesel și bogat prânz, ne-am dus cu toții în bercul de vară la nedee, unde după ce corul amintit mai sus a cântat câteva cântece naționale, lumea s'au întins la un joc, iar noi, cu merindele rămase am alergat, ca să nu scăpăm trenul.

Ionel din Mihăiești.

Reuniunea

învățătorilor români uniți din Archidieceză.

De lângă Mureș, August 1906.

Despărțământul „Sibiu-Cichindeal“ și-a ținut adunarea sa de toamnă în Sibiu cu care ocaziune învățătorul din Șura mică *Nicolau Tomuța* a predat o lecție practică din scriptologie: „Litera O“, iar învățătorul din localitate *Romul Botezan* despre subiectul „Cele 5 simțuri“ și învățătorul din Veștem, *Teodor Stoia*, din istoria la clasa V: „Dacii și Romanii“. A disertat învățătorul *George Vas* din *Racovița* despre tema: „Armonia dintre învățător și directorul școlii pentru înaintarea cauzei școlare“.

Adunarea de primăvară s'a ținut în comuna *Racovița*, unde învățătorul din localitate *George Vas* a ținut o lecție practică din geometrie: „Conul“, iar învățătorul din Veștem *Teodor Stoia* din limba maghiară la clasa V—VI despre subiectul: „Primăvara“. A disertat mai departe directorul din *Orlat* *Ioan Giurgiu*: „Despre alcool“ și învățătorul *Ioan Lupu* despre tema: „Disciplina, ca factor principal al instruirii și efectul ei.“

Despărțământul Sibiu are 4 membri fondatori: *Demetriu Cuteanu*, paroh în retragere din Săcădate și emeritul protopop al tractului *Chichindeal*, *Nicolae Racoța*, medic cercual și director executiv al institutului de credit și economie „*Racotana*“ din Șeiea mare, comitatul *Târnavei mari*, *Valeriu Florian*, paroh în *Racovița* și *Dionisiu Decei* paroh în *Orlat*. Are 32 membrii ordinari și 2 ajutători. Despărțământul acesta a vărsat la casa centrală a reuniunii din *Blaj*, sub titlul de taxe dela membrii ordinari: în anul 1904/5 50 cor., în anul 1903/4 120 cor., iar în 1902/3 52 cor., cu totul în 3 ani din urmă 222 cor. Dacă luăm de bază numărul 32 al membrilor ordinari, anual trebuie să între 128 cor în 3 ani 384 cor. au intrat însă numai 222 cor. prin urmare despărțământul acesta e în restanță cu taxele de la membrii ordinari pe cei trei ani din urmă cu 162 cor., care sumă sperăm cumcă se va și achita în timpul cel mai scurt

considerând renumele cel bun, de care se bucură acest despărțământ și de care se țin atâția învățători inteligenți și zeloși.

Despărțământul „*Turda*“ nu și-a așternut procesul verbal al adunării sale de toamnă. Ce poate fi cauza neglijării prescrierilor statutare? În raportul comitetului central nu se amintește nimica despre măsurile ce a luat biuroul central pentru a sili pe oficialii despărțământului la îndeplinirea obligămintului lor de a așterne procesul verbal din cestiune deci trebuie cu durere să concludem, cum-că biuroul central n'a întreprins nimica pentru salvarea bunei reputațiuni a acestui despărțământ. Constatăm prin publicarea asta simplă numai starea lucrului. Ne placea crede cumcă în viitor oficialii acestui despărțământ vor fi mai exacti și conștiențioși în îndeplinirea datoriei lor.

Adunarea de primăvară s'a ținut în comuna *Uroa de câmpie*. În adunarea aceasta nu s'a ținut lecție practică, fiindcă examenul cu elevii școlari din loc se făcuse deja, nici disertație nu s'a ținut, fiind absent disertantele anunțat. Pentru-ce nu se aleg în adunarea premergătoare mai mulți disertați, — când apoi s'ar evita atari inconveniente? Iar ziua adunării generale să se determine înaintea examenului, când apoi și prelegerea practică s'ar putea, ținea și prin asta s'ar satisface scopul reuniunii.

În adunarea aceasta din *Uroa* s'a propus și primit, ca învățătorii delegați la examene, nu numai să clasifice examenul ci împreună cu conducătorul examenului să deie învățătorului respectiv despre rezultatul examenului și un atestat. S'a propus și primit mai departe ca presidentul despărțământului să intervină la sinodul protopopesc, pentru-ca învățătorii în chestii școlare, să fie considerați de membrii ordinari ai sinodului mixt protopopesc.

Despărțământul acesta are 2 membri fondatori, anume pe d-l *Dr. George*, (?) avocat și juriconsul al institutului de credit și economii „*Arieșana*“ din *Turda* și pe d-l *Nicolau P. Rațiu*, paroh în *Turda* veche și v. protopop onorar, are 21 membrii ordinari și nu se poate lăuda cu nici un membru ajutător. A administrat de la membrii ordinari în anul 1904/5 40 cor. în 1903/4 51-54 fil iar în anul 1902/3 87.80 fil. Cu totul 179-30 fil. Dacă luăm de bază numărul 22 de membrii ordinari, anual trebuia să între la centrală 88 cor. în 3 ani 264 cor., a intrat însă numai 179 cor. 30 fil. prin urmare despărțământul acesta resteează pe anii cei 3 din urmă cu 84-70 fil. ca taxe de la membrii ordinari.

Mureșanul.

că bunul Dumnezeu este d'asupra noastră a tuturor și este atotștiutor“.

(Va urma.)

O poveste moldovenească.*)

În zilele de copilărie, bunica mea, adesea-ori îmi spunea o poveste. Acum eu mi-am adus aminte de ea și vreau să o spun cetitorilor. Iată povestea aceasta.

De multă vreme, într'o țară domina un împărat. El trăia cu capul altora și fiind inconjurat de curteni șireți și răi la inimă, el însuși s'a făcut rău și aspru.

Cu soția sa împăratul acesta se învoia rău, măcar că avea dela ea un fecior, care era foarte isteț la vârsta lui. Prințul acesta făcea curtenilor zile fripte, ei păgâni simțiau dinainte că el, când va veni în vârsta anilor, se va îngriji să scape din mâinile lor. Și iată ei s'au gândit să se izbăvească de vrășmașul lor, feciorul împăratului; de aceea ei fără nici o rușine și temere de Dumnezeu, au început a șopti împăratului că prințul nu-i fiul său, ci al altuia.

Împăratul, tiran, crezând minciunile

* Sub acest titlu la „*Tribuna liberă*“ Basarabia publică următoarea poveste:

lor s'a înclădat foarte mult și a poruncit să-i pună pe amândoi — pe împărăteasa și pe fiul ei — într'un boloboc, (butoiu) pe care să-l smolească și să-i dea drumul pe apă. Porunca tiranului a fost îndeplinită și iată pe împărăteasă și prinț trezindu-se într'un boloboc smolțiți și asvârlit pe apă.

Multă vreme a plutit bolobocul prin mări. În timpul acesta prințul creștea și prindea putere văzând cu ochii. El crescuse atât încât ajungea capul la un fund al bolobocului și picioarele la celălalt.

— Maică, lasă-mă să mă întind măcar odată cât pot, ca să-mi prefac binișor oasele, zise prințul într'o zi către mama sa, împărăteasa.

— Fiul meu iubit, mai bine ar fi să te lași de gândul acesta, căci vor plesni fundurile și cercurile bolobocului și noi ne vom îneca în apele sărate ale mării, răspunse împărăteasa.

— Maică, mai fericit este omul care răsuffă odată bine și apoi chiar să moară, decât toată viața să șezi în închisoare ca un rob îndoit și strimtorat din toate părțile.

Prințul n'asteptă voia mamei sale, care încă nu sfârșise vorba — și zise:

— Cu noi țeste Dumnezeu, adevărul

și dreptatea, și oprindu-se cu capul și cu picioarele în fundul bolobocului acesta se sfărâmă făcând un sgomot asurzitor.

Și într'adevăr că Dumnezeu era cu ei, împărăteasa și fiul ei nu s'au înecat, valurile mării i-a aruncat pe malurile unei țări, care nu era alta, decât patria lor.

Suferințele lor s'au sfârșit. Prințul a plecat cu mamă-sa către capitala țării. Acolo el a sdrobotit pe vrășmașii săi și a luat frânele guvernului și soarta poporului în mâinile sale. Împărăția lui e vecinică, iar poporul se mulțumește cu tot bunul vieții.

Când mi-am adus aminte de povestea aceasta m'a fulgerat un gând și mi-am zis. Aceasta nu-i poveste, ci este istoria mult pătimitului norod cu amarul vieții lui din trecut și cu fericirea soartei în viitor.

E mic poporul nostru, — prințul — a fost legat și înfundat în bolobocul robiei și biurocrației.

Întreaga lui viață a prefăcut'o la întunec în închisoare, el nu știa încotro îl duc cărmuitorii. Luat cu deasila din calea lumii și științei pe care norodul se pregătea să meargă, el a trebuit să trăiască

și să crească în fundul întunecului, fără lumină, fără știință, fără dreptate, creștea norodul nostru, galben și vestejit, astfel cum cresc cartofii în zărnice sau în beciu.

Dar iată vârful creșterii norodului au ajuns la lumina științei ca și cum au ajuns lujerii cartofilor în gura beciului, la lumina soarelui și norodul însuși a gustat din dulceața lumii.

El și-a blestemat amar trecutul său și puternic s'a hotărât că a trăi așa cum a trăit până acum, nu mai poate. Unindu-se cetățenii, au strigat: Destul amar! Mai bine odată în viață să ne răsuffăm bine și să ne simțim oameni și apoi chiar să murim, decât toată viața noastră să treacă în întunec și nedreptate.

Și când poporul uriaș a început cu pieptul plin a sorbi aerul dulce al vieții cetățenești, cercurile și fundurile vechiului regim prins'au a plesni în toate părțile.

Viitorul ne aduce nouă o sărbătoare mare, plină de bucurie și fericire, când norodul va rupe cercurile și va lua soarta sa în mâinile sale...

Pintilie Kubolteanu.

NECROLOG. Ioan Găvrus, rigorozant în drept, după lungi suferințe, fiind împărțit cu Sfintele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Miercuri în 2 (15) August a. c. la oarele 10 a. m. în floarea vieții sale de 26 ani. Despre această ireparabilă pierdere încunostim, cu inima plină de durere pe toate rudeniile amicii și cunoscuții răposatului. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor ridica Vineri în 4 (17) August, la oarele 2 p. m. și se vor depune spre eternă odihnă în cimitierul bisericii Sfintei Adormiri din Satulung (Săcele). — Fie-i fărâna ușoară și memoria binecuvântată! *Satulung*, 2 (15) August 1906. — Valeria Găvrus, ca mamă, Valeria, Radu, Tulia, ca frați. Numeroase rudeni, unchi, mătuși, veri și verișoare.

Bibliografie.

Buletinul oficial al expoziției generale române, director Dr. C. I. Istrati, Nr. 10 pentru 1906, a apărut zilele aceste cu următorul sumar: Deschiderea expoziției. — Solemnitatea deschiderii. — Dare de samă oficială. — Un răspuns. — Intr'un congres român de științe sociale. — Congresul general al corpului didactic. — Spicuri din trecutul tipografiei cu privire mai ales la tipografiile românești din diferite epoce. — Anunțuri.

Acest nr. mai conține următoarele *ilustrațiuni*: Serbarea deschiderii expoziției. — Aspectul arenelor romane. — Hanul Poștei. — Pavilionul Domeniilor Coroanei. — Palatul regal. — Pavilionul județului Dorohoiu. — Cula.

Prețul abonamentului la Buletinul expoziției este pentru Austro-Ungaria pe o jumătate de an 10 lei.

Testamentul militar al generalului Kuropatkin.

Ordinul de adio adresat în Februarie trecut, de generalul Kuropatkin ofițerilor din prima armată din Mandciuria, poate fi considerat drept testament militar al acestui general nenorocit.

În acest ordin se găsește expuse cu o imparțialitate absolută, cauzele eșecurilor Rusiei în timpul ultimului război cu Japonia.

În ordinul său de adio, generalul Kuropatkin nu face aluzie la comandamentul superior exercitat de el în lupta de la Liao-Yang și de la Mukden, dar criticile sale, deși privesc numai prima armată, se referă și la celelalte formațiuni de lupte ruse, opuse armatei Japoniezilor.

Din mărturisirea generalului Kuropatkin, dacă cauzele înfrângerilor au fost numeroase de partea Rusiei, trebuie însă recunoscută bravura, abnegația și sfertările ofițerilor și soldaților ruși, căci au dat numeroase probe în cursul diferitelor lupte cari au durat atât de mult.

În cursul acestui război generalul Kuropatkin s'a arătat ca un comandant destul de mediocre, dar ca un administrator fără păreche.

Deși nu dispunea decât de o singură cale ferată, pe care transporturile se făceau foarte greu și care avea o lungime de zece mii kilometri, acest general a știut să-și aprovizioneze la timp și în cantitate suficientă armatele sale și să asigure sosirea progresivă a elementelor de întărire pe câmpul de luptă.

Măsurile de profilaxie și îngrijirile date răniților au fost grație măsurilor luate de el, atât de eficace încât mortalitatea din cauză de boală a fost cu mult inferioară mortalității de gloanțe. Și numai astfel un considerabil număr de răniți vindecați au putut să-și reia locul în rândurile combatanților.

Se știe că într'un război ofițerii sunt cei cari plătesc mai întâiu cu persoana lor înaintea soldaților și pierderile din acest război din ambele părți au dovedit această. Dar războiul acesta a produs un fapt unic în istoria războaielor și anume că mortalitatea de boală a fost cu mult mai mare la ofițeri decât la soldați.

Generalul Kuropatkin explică împrejurarea aceasta prin faptul, că ofițerii nu au rezistența fizică necesară și că în afară de luptă nu știu cum să-și îngrijească de sănătatea lor.

Trecând apoi la cauzele principale în afară de insuficiența efectivelor, cari au împiedecat pe ruși de a fi învingători, generalul Kuropatkin, într'o frază, din care reiese amărăciunea lui sufletească, face o mărturisire din cele mai rare.

„Mai întâiu sunt eu cel vinovat, eu comandatul dv. șef, căci n'am știut să îndrept în timpul duratei luptelor active, lacunele de ordin material și de ordin

moral al organizației noastre, nici n'am știut cum să folosesc până la extrema limită calitățile incomparabile ale trupelor noastre“.

După dânsul cauzele materiale de inferioritate era, mai ales la început, numărul relativ considerabil de soldați în afară de rânduri, cari din cauza insuficienței șefilor, nu ajungeau la timp trupele în timpul luptei.

Apoi: sărăcia numerică a artileriei de munte. Defectul proiectilelor de mare putere explozibilă. Lipsa de mitralieze. Capacitatea mediocră a mijloacelor de transport.

Dar mai ales slăbiciunile intelectuale și morale, care provoacă din partea generalului critici numeroase și importante.

Sub raportul intelectual Kuropatkin citează:

Marea diversitate în instrucțiunea trupelor, insuficiența proporțiilor tactice, recunoașterea prea sumară a dușmanului mai înainte de luptă și lipsa de inițiativă a șefilor de sub comanda generală.

Toate aceste defecte se referă la incapacitatea majorității ofițerilor ruși din cauza neștiinței, a lenei precum și din nepăsarea șefilor din înaltul comandament.

Reglementele manevrelor ale trupelor ruse, nu sunt inferioare celorlalte națiuni europene, dar șefii însărcinați cu aplicarea lor, nu pricep sfârșitul lor din cauza lipsei de cultură intelectuală.

Din toate aceste lacune insuficiența proporțiilor tactice e cea mai gravă. Și lucrul acesta se constată nu numai în Rusia, dar până la un punct oarecare și în armatele europene, căci e foarte greu de căpătat experiența tactică.

Preparația tactică a unei armate, pretinde din partea generalilor și a colonelilor și a tuturor ofițerilor o muncă constantă și întinsă și pe terenuri variate.

Trupele provăzute cu o solidă instrucțiune tactică, înfruntă riscurile războiului cu încredere, căci sentimentul valorii lor îi predispușă a crede, că în nici o împrejurare ele nu vor fi surprinse cu șefii lor buni care le comandă.

Generalul Kuropatkin enumeră apoi toate slăbiciunile morale constatate:

Lipsa de entuziasm, puținul dor de a se distinge, insuficiența ajutorului dat vecinului, lipsa totală a calității esențiale într'un război, *voința de a învinge*.

Starea de inferioritate, provenind din cauza de mai sus, trebuie adăugat la primele pierderi din cauză că trupele ruse intrate în luptă erau prea puțin numeroase față de adversar care dispunea de mijloace de acțiune cu mult superioare.

Când trupele ruse, într'o proastă poziție din cauza unui comandant incapabil au combătut cu cea mai mare energie spre a obține victoria și după-ce și-au dat seama de zădărnicia sfertărilor lor, atunci încrederea le părăsește și voința de a învinge scade.

Din acel moment entuziasmul, dorul de a se distinge, devotamentul pentru frații de arme se atenuază și dispăre chiar cu totul.

Numerul naturilor de elită scapă de influența unor astfel de șovăieli și dau dovezi de virtute militară ori care ar fi împrejurările. Dar armata rusă era săracă în asemenea elemente de elită și o constatare de felul acesta o face și generalul Kuropatkin când zice în ordinul său de adio:

„În general, nu era un număr suficient de ofițeri, de toate gradele, având un caracter încercat, nervi de oțel și temperament capabil să suporte oboselile unei lupte de mai multe zile“.

Acesta e un punct capital, asupra căruia generalul mai vorbește în ordinul său mai departe zicând:

„Noi suntem săraci în oameni care se disting prin independență, energia și inițiativa lor proprie.“

„În timp de pace sunt considerați ca fiind insuportabile, având rău caracter și adesea erau siliți să părăsească serviciul lor fără vreme. Pe când dimpotrivă se ridicau ofițeri fără caracter, dar totdeauna gata să aprobe părerea șefilor.“

În acest război am plătit destul de scump puțină îngrijire dată conduitelor făcute asupra ofițerilor.

Arivismul în armata rusă e mai mare ca în celelalte armate europene și în Rusia se știe că toate instituțiile de stat au un caracter de corupțiune.

Marile personaje cari compun elita Rusiei și mai ales marii duci au fie-care o clientelă avidă de grade și funcțiuni. Mai e apoi garda imperială cu privilegiu exorbitant. Aceste diverse cauze contri-

buesc ca comandantul rus să fie lipsit de alegerea oamenilor de valoare.

Desorganizarea morală a armatei ruse, mărturisită de generalul Kuropatkin ca o cauză principală a înfrângerii rușilor, răcoalele militare de azi, sunt o dovadă mai mult.

ULTIME SCIRI.

Kronberg, 16 August. Împăratul Wilhelm, principele Friederich Carol și soția, prințul moștenitor al Greciei și soția cu suita lor au mers cu 4 automobile la gară. Pe drumul spre gară publicul pe două șiruri le-a făcut mari ovațiuni, Copiii de școală aveau în mâni drapele germane și engleze. Trenul care aducea pe regele Angliei a sosit cu oare-care întârziere. La oprirea trenului împăratul a ajutat de braț pe regele Eduard să se coboare, apoi cei doi suverani s'au îmbrățișat și sărutat. Toți s'au înapoiat după aceasta cu automobilele la castelul imperial.

Kronberg, 16 August. Regele Eduard a sosit aci și a fost primit de împăratul Wilhelm. Regele părăsind vagonul a fost salutat de mulțime. Monarhii s'au îmbrățișat cordial. Apoi regele și împăratul s'au dus în trăsura la castelul Friederichshof în mijlocul ovațiilor mulțimei. Sosind la castel monarhii au luat o mică gustare și apoi au mai rămas împreună câțva timp. La orele 11 regele, împăratul, părechea princiară de Hessa și principesa moștenitoare a Greciei au făcut o plimbare în trăsura. Regele era îmbrăcat civil. Se zice că în urma dorinței împăratului, monarhii au vizitat Salzburg și apoi s'au înapoiat la Friederichshof. La oarele 8 sara un prânz de 32 tacâmuri a fost oferit de împărat la care au luat parte toți principii și demnitarii prezenți. După masă monarhii și secretarul de stat Cirschi precum și ambasadorul Lascelles s'au întreținut timp de o oră pe terasa din fața castelului.

Londra, 16 August. „Daily Telegraph“ constată din nou, că întâlnirea dintre împăratul Wilhelm și regele Eduard nu are nici o importanță politică deosebită. Împăratul Germaniei n'a luat la această întrunire pe cancelarul său, iar regele Angliei a venit fără ministru de externe.

Frankfurt, 16 August. „Frankfurter Zeitung“ află din Kronberg că la dorința împăratului Wilhelm, 45 din cei 50 jandarmi aduși pentru paza celor doi suverani, au fost retrimiși oprindu-se numai cinci. Astfel paza va fi făcută numai de 5 jandarmi germani și 5 englezi.(?)

Atena, 16 August. D-l Scuzes ministrul de externe al Greciei a făcut pașii diplomați necesari pentru suprimarea mișcării anti-grecești din Bulgaria. Relațiunile dintre Grecia și Bulgaria devin *din ce în ce mai încordate*. Este clar că *din partea României și a Bulgariei se doarește o intervenție*.

Sofia, 16 August. Depeșe din Burgas: Comisiunea de anchetă a constatat că episcopul grec din Anchialo *care personal a condus pe Grecii înarmați, și care se sponia că ar fi perit în flacări, a fost găsit ascuns într'o casă*. El a fost arestat.

Sofia, 16 August. Se telegrafiază că la postul Tantarța, la granița între Turcia și Bulgaria a avut loc o luptă între soldații Turci și Bulgari. Sunt morți 2 Turci, iar un Bulgar rănit.

Sofia, 16 August. Astăzi se așteaptă sosirea membrilor comisiunii numită de guvernul rus, pentru a începe tratativele privitoare la o comunicație directă pe căile ferate și maritime ruse și bulgare. Comisiunea va ține ședințele sale la ministerul lucrărilor publice.

Petersburg, 16 Aug. Guvernul proiectează o nouă lege electorală, după care orașele vor alege direct, iar provincia prin delegați.

Constantinopol, 16 Aug. Locotenentul colonel austro-ungar Richter a fost decorat cu ordinul Osmaniei. După rapoartele private Sultanul este cu totul restabilit și face plimbări în grădina Yldiz Kioskului. Sultanul va primi Vineri după Selamik câțiva ambasadori.

Atac asupra unui tren în România.

Buzău, 15 Aug. La sosirea terenului Nr. 11 în stația Buzău, oara 2 noapte, conductorul poștal M. Dumitrescu se apropie de vagonul de poștă pentru a primi corespondența și valorile pentru localitate. Văzând că ușa vagonului nu se deschide și crezând că conductorul Georgescu a adormit, forțează el ușa mare de la vagon, se urcă înăuntru și găsește aci ghem, după ușa mică, într'un lac de sânge pe conductorul Ilie B. Georgescu care mai opunea prin slabele lui puteri, o mică rezistență. Întrebat ce i s'a întâmplat, el abia mai putu spune că a fost atacat de câțra doi hoți voinici, necunoscuți și cari au tras asupra mai multe locuri de revolver.

S'a dat alarmă. Au fost chemate autoritățile la fața locului. S'a făcut perchițiția și s'a aflat criminalul cu numele Amărăscu, un fost șef de stație, care fu destituit din cauză că a defraudat o sumă mai mare. Criminalul voind să sără din tren s'a împiedecat și s'a tăiat la picior. El a fost găsit trântit jos văietându-se cu revolverul lângă el. După ancheta autorităților s'au verificat valorile și s'a constatat că nu lipsește nimica din expediția de bani a căror sumă se urca la un milion de lei.

Rezistenței eroicului conductor Georgescu, care și-a dat sufletul după două oare, este a se mulțumi salvarea valorilor din ghiarele bandiților.

La Galați și Brăila a fost mare panica, căci se credea că banii au fost jăfuiți. Din cauza aceasta au fost protestate mai multe polițe.

Criminalul Amărăscu a declarat înaintea parchetului din Buzău, că a mai avut un complice, pe Grecul Polichron, care l'a ajutat în lupta contra nenorocitului conductor postal.

ECONOMIA.

Insoțirile bulgărești pentru cultura legumelor.

Cine a văzut caruțele bulgărești încărcate cu tot felul de legumi de pe la orașe, cine le-a văzut pe acestea cutreerând și satele noastre românești dearându-l, cine a văzut apoi pe econoamele noastre alergând după căruțele acelea, ca să-și poată cumpăra legumile de lipsă pentru trebuințele casnice: acela de sigur ne va da dreptate, când zicem că cultura legumilor la noi pe cele mai multe locuri, este încă tare înapoiată.

Sunt zece ani de când cu privilegiul adunării despărțământului asociațiunii făgărășene, ținută în comuna Porumbacul inferior, într'o desertățiune mult apreciată atunci, am arătat acest neajuns, după care s'a și decis acordarea unor premii anuale econoamelor mai harnice pentru cultura legumilor, de pe teritoriul acestui despărțământ. Pilda această pare-mi-se a fost urmată și de alte despărțăminte ale asociațiunii.

Atâta tot!

Așa stând lucrul, credem că nu va fi de prisos, ca să cunoaștem mai de aproape organizarea insoțirilor bulgărești pentru cultura legumilor din cari ne împărtășim și noi zilnic. O facem aceasta după unele date statistice, pe cari ni le comunică revistele economice streine.

La anul 1904 s'a ținut o adunare (congres) internațională economică, la care a luat parte și trimsul bulgar Geschoff. Acesta a împărtășit adunării organizarea insoțirilor

rilor bulgărești pentru cultura legumilor. Tot despre lucrul acesta a mai scris acum de curând și atașatul german pe lângă legațiunea din București, Schneidemann, un studiu însemnat în foaia lunară de acolo „Le Mouvement Economique“, care ne atrage luarea aminte asupra următoarelor date mai însemnate.

În anul 1904 au fost în Budapesta 25 însoțiri bulgărești pentru cultura legumilor, în cari au lucrat cu totul 1200 de oameni. Cea mai mare din acestea a fost a lui Petru Pencoff, cu un capitol de 60.000 coroane, în care au lucrat 100 membri, dintre cari 10 feciori. Însoțirea aceasta a lucrat 3 grădini mari, pentru cari a plătit 165 coroane arândă anuală de hectar (2 jug. cat.) A doua însoțire mai mare a fost a lui Ciociomanoff cu 50 membrii, a treia a fost a lui Ghergoff tot cu 50 membri, a patra a fost a lui Copricoff cu 55 membrii ș. a. m. d.

Însoțirile acestea sunt compuse din membri ordinari și din lucrători. Cei dintâi capătă din dobânda întreprinderii, iar cei din urmă lucrează cu ziua sau cu ruptul. O însoțire de 6—10 membri nu ține mai mult deca un lucrător. Acțiunile însoțirilor se numesc ocale și se împart în 400 de drame. O oca are 1285 grami măsură de greutate turcească.

Intemeietorul însoțirii este măiestrul, care are de regulă 1½—3 ocale oin venitul curat al însoțirii. El e conducătorul și cassierul întreprinderii. După el urmează vânzătorul, care trebuie să fie isteț, îndemnat, bun de gură și se mai știe și limba locuitorilor cu cari vine în atingere. Acesta are oate 1½ ocale din venitul curat al însoțirii, iar ceilalți membri ai însoțirii capătă din dobândă, după hărnicia și destoinicia lor. Astfel sunt membri, cari capătă și numai câte 12 drame.

(Va urma.)

Ioan Georgescu.

POVEȚE.

Un leac bun împotriva tuturor otrăvurilor. Până bine de curând, pentru ori-ce fel de otrăvă trebuia un leac sau doftorie, când se întâmplă vre-un caz de otrăvire, și nici un ajutor cu leacuri nu se poate da, deacă nu era și doctorul de față care să vadă cu ce s'a otrăvit, căci otrăvuri sunt multe și fie-care lucrează într'altfel în trupul omului.

Timp de 65 de ani, doctorii și-au tot sfărâmat capul cu aflarea unui leac, care să se poată folosi împotriva tuturor otrăvurilor. Acest leac este cărbunele de lemn, pe care fie cine îl are la îndemână în vatra focului. În caz de otrăvire se pisează astfel de cărbuni mărunț de tot, ca praful, apoi se dă otrăvitului câte o lingură de praf de acela amestecat în apă curată din 10 în 10 minute până când vine doctorul.

*

Leac pentru tăieturi. Foile de mușcată pot fi întrebuințate pentru vindecarea sgarierurilor sau a tăieturilor. Se iau mai multe foi din floarea aceasta și se strivesc pe o pânză curată și apoi se pun pe rană. Uneori și numai o singură foaie lipită pe piele e de ajuns pentru-ca să se vindece rana în scurtă vreme.

MULTE ȘI DE TOTE.

Țiganul și toporul.

Uu țigan trecea pe drum călare pe o mârtoagă de cal. În răspântia drumului

zărește un topor. Oprește calul, se uită la el și fiindu-i lene ca să descălece și să ia toporul, își zise în gând:

„Bună toporișcă, bun și frumos,
„Dar ce folos!... e de om pe jos.
„Pentru om călare nu face barale,
„Ca să oprești calu, să-l ei în spinare.“

Și pleacă înainte, fluierând a sărăcie și din oand în când dând pinteni calului ca să nu stea cu el pe drum.

În urma lui trece în goana calului un soldat călăreț ce ducea un ordin de zi de la comandament. Vede toporul, descălece, îl ia în spate și pleacă cugetând: „Când mă voi libera o să-l duc lui taica ca amintire din oștire“. Dar trecând pe lângă țigan și țiganul văzându-l cu toporul îi zise:

„Lasă toporișca, nu-ți șade frumos,
„Soldat cu toporu nu-i lucru fâlos.
„Știam și eu să-l ridic, din drumul mare,
„Dar vezi! e de om pe jos, nu-i de om călare.“

Dar pricina era asta: Țiganului îi era lene să se dea jos de pe cal ca să ia toporul.

*

90 la sută din nenorociți și oameni fără nici un căpătâiu, sunt căzuți în această stare de mizerie din pricina lenii, soră bună cu beția. — „Alb.“

*

Biserica de fer.

Societatea misionarilor spanioli a edificat pe spesele ei o biserică în Tonking, într'o colonie franceză din Asia orientală. Afară de fundament, întreg edificiul e din fer pregătit în Franca, de unde a fost transportat în Toking. Biserica e de 55 metri de lungă, 20 metri lată și 15 metri de înaltă.

POSTA REDACȚIUNELI.

D-lui Ioan Săplăcan, învățător în Oca Dejului. — Ca să răspundeți la cele scrise despre d-voastră de către anonimul „Un ascultător“, nu e nevoie să-i știți numele. Binevoii a trimite răspunsul și dacă va fi obiectiv, se va publica.

Un tânăr. Felicitările adresate „reginei balului“ din Gârbov nu se pot publica în foaia noastră. Adresați-vă direct „reginei“.

Horia P. P. Mulțumiri! Se va face!
Zaharie Bârsan... Tot așteptăm. Unde ești?

Anunțuri de căsătorie.

De la 3—9 August.

1) George Mureșianu gr. cat., calfă de pantofar Brașov cu Eufrosina Banciu gr. or. Cernatu. 2) Ioan Szebenii gr. or. lucrător în Stupini cu Ana Ciricaș gr. or. Hăghig. 3) Nicolae Truția gr. cat calfă de tâmplar în Ghimbav cu Floarea Prișcu gr. or. Stupini.

Vindecarea deplină a bălelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o cestiune atât de gingașe a se prezenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bălei, ori cât de adânc ar fi băla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fie-care o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie băla cu deamănuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușiri de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard séu la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al d-rului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștientitate capătă ori cine (bărbat séu femeie) deslușiri asupra vieții secsuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de băla și suferul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor d-lu-nice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodu séu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, de șira spinărei, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sfilisului, băla albă, băle de sânge, de piele și tóte bălele ce se țin de organele secsuale femeescă. Pen-

tru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore în. a. până la 6 ore séra (Duminecă până la 12 ore la amiazi).

Adresa Dr. Palócz, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Efect miraculos se va obține prin crucea vindecătoare electro-magnetică R. B. nr. 86,967, și neîntrecute rezultatele ce le poate arăta inventatorul acelei cruci d-l Albert Müller, Budapesta Vadász-ut-cza nr. 42/A.E. În fie-care zi sosesc scriitori de multămită și de recunoștință de la bolnavii vindecați. D. e. d-l Steinhardt Iacob din Kula scrie așa: „Cinstite d-le Müller! Am onoare a-ți aduce la cunoștință, că de când am întrebuințat crucea magnetică R. B. nr. 86967, pe care mi-am procurat-o înainte de aceasta cu 4 săptămâni, am scăpat de durerile reumatice, ce mă chinuia de 15 ani, din care cauză nu pot de ajuns a o recomanda deapropelui nostru. Primește și din parte-mi cele mai sincere mulțămite. Dumnezeu să vă dea ani îndelungați și norocoși pentru sirguința și activitatea d-tale. Invenția d-tale merită nu 6, ci mii de coroane. Cu toată stima Steinhardt Iacob.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Vindare de Hôtel.

Hotelul „Buceciu“,

aflător în centrul Branului, (comit. Făgăraș), lângă drumul de țară, cu mai multe odăi pentru pasageri, curte spațioasă, popicărie, ghețarie, 2 grajduri, șupru, grădină frumoasă de flori și legumărie, bazin de scaldă, fântână cu apă excelentă este

de vânzare din mână liberă, cu condițiuni foarte favorabile.

Doritorii să se adreseze la proprietarul Peter Kurmes, în Bran (Törösvár). 5—6.

De vânzare 115 jugere

prețul se poate vedea la fața locului până în 21 August, la ved. lui George Baia, în Mező-Bánd. 1—3

Nr. 556—1906. not.

PUBLICAȚIUNE.

Comuna mare Arpașul inf. (A. Árpás), în care se află sediul preturiei, mai multe oficie, poștă, stație etc. dă în arândă pe calea licitațiunei publice în 26 August a. c. 2 ore p. m., edificiului hotelului comunal, împreunat cu drept de cărcimărit și boltă pe 3 ani după oltă.

Esoperarea licenței de vânzarea beuturilor este în curgeră.

Prețul strigării 1000 corone, vadiul 10%. Licitațiunea va fi verbală și cu oferte, dară oferte ulterioare nu se admit.

Alsó-Árpás, în 14 Aug. 1906.

George Boer, Vasilie D. Bogdan not. comunal. primar.

ECOURI.

A apărut ALBUMUL

în amintirea jubileului de 40 ani de glorioasă domnie a M. S. Regelui Carol I.

Cine dorește a avea o amintire frumoasă, să-și cumpere acest Album, care este în limba română, germană și franceză, și costă 1 leu, iar ediția de lux 2 lei.

Se găsește de vânzare la tóte librăriile și la editor, D-nul IG. HERTZ, București

3—3. sub Hôtel de france. 2438

Corsete

cele mai bune și moderne

la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Concurs.

Pentru ocuparea locului vacant de **directora** în Internatul Orfelinat, susținut de Reuniunea femeilor române din Brașov, se deschide concurs de nou cu termen deschis până la 2 (15) August 1906.

Petentele au so documenteze cu atestate:

1. Cunoscințe pedagogice, fie acelea câștigate prin studiu teoretic séu prin aplicație practică, séu prin améndoué.
2. Cunoscințe despre luorul de mână și despre croitul de haine; despre menajiu se cere sé aibă noțiuni.
3. Atestat despre aplicarea lor de până acuma și despre purtarea lor morală.
4. Atestat medical, că este sănătósă.
5. Atestat de botez.

Angajamentul se face deocamdată numai provisoriu pe timp de un an de zile.

Alésa are sé-și ocupe locul de directora la 1 Septembrie 1906.

Alésa este datóre a se supune tuturor dispozițiunilor Adunării gen. a Reuniunii și ale Comitetului aceleuia, luate în interesul Internatului-Orfelinat.

III BeneficiniImpreunat cu acest post este:

- 1) 800 corone léfă în bani gata, care i-se plătesc în rate lunare anticipative.
- 2) Locuință și lóttă întreținerea în Internat.

III. Petițiunile sunt a se trimite la adresa presedintei Reuniunii femeilor române din Brașov dómna Elena Sabadeanu, în termenul arătat mai sus.

Brașov, din ședința Adunării generale extraordinare ținută în 12 Aprilie 1906.

Elena Sabadeanu m. p., Iuon Lenguru m. p., președintă. secretar.

13—15.(2373).

Ocazie favorabilă

de a cumpăra vinuri în „PIVNIȚA ESZTERHAZY“

De ore-ce arénda pivniței la 29 Septembrie a. c. espiră, vându

cu mărunțul peste stradă pentru a micșora cantitatea cea mare a depoului de vinuri, următoarele vinuri de masă și specialitate, recunoscute ca foarte bune, cu preț de tot scăđut, și anume: litru de

Vin de masă până acuma 36 cr. acmu 32 cr.

„ Zendriș ”	40	36
„ Bakator ”	42	38
„ I. ”	50	44
„ Auslese ”	60	50
„ Sauvignon ”	70	60
„ Sauvignon ”	1 fl.	80

Amatorilor de vin vechiú recomand cu deosebire vinul Bakator cu 44 și 50 cr.

Sauvignon este un vin din cele mai emnente vinuri cu buchet, asemenea ca tămăioasa (Muskateler), Zendriș cel mai bun vin de Ardeal pentru borviz.

Cu prețurile acestea pentru vinuri cultivate cu cea mai mare îngrijire, care numai din cauza constringerei mutării sunt posibile, merită ca și locuitori din părți mai depărtate ale orașului, se profite de ocazie și se cumpere din pivnița Eszterházy.

WILHELM COPONY.

„Nădlăcana“ institut de credit și econ. societ. pe acții.

Concurs

Pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii „Nădlăcana“, se publică concurs.

Salarul începător va fi de 720 corone anual.

Cererile cu documentele necesare sunt a se înainta direcțiunei, până la 25 August st. n. a. curent.

Postul e de a se ocupa imediat după alegere.

Nădlac, 13 August 1906.

1—2.2496.

DIRECȚIUNEA.

AVIS!

Din cauza strămutării din Braşov, se vinde mobile, precum și toate ce sunt necesare la bucătărie cu prețuri favorabile, în Vila KOCH nr. 19 din Livadea postei. 4-12.2489.

Hôtel Central

Braşov, Strada Lungă nr. 1.
Recomandă **45 camere** pentru pasageri din nou mobilate dela **80 cr. în sus.**

Mai departe:

Sala cea mare,

pentru Baluri, Concerte, Banchete, Nunți etc. montată din nou și excelent iluminată.

De asemenea:

Elegantul Salon Restaurant

spre Strada, precum și

Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy)

atât în pivniță cât și în Restaurant pot servi cu bucătărie bună, Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal. 47-60.2236.

De vânzare

casele situate în Strada Sft. Nicolae nr. 3, cu curte și grădină mare, mobilate sau nemobilate. 1-3.2498.

500 K. plătesc celui ce va mai căpeta vre-odată durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare și expe. franco 96 fl.

Eduard Bartilla-Winkler
VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se poate căpeta, trimite 7 sticle cu 5 cer. 20 fl. franco.

Se capeta în BRAȘOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piața Franc. Iosif. Jekelius, Stenner Str. Porți 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Coróna. Eduard Kugler Braşovul vechiu.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1, (fost Têrgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI,**
PUDRE și **PARFUMURI** franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în Bucuresci la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce întrebare. 13-170.

Meseriași

lăcătuși, ajustori și cazangii români sau supuși streini, cunoscând limba română, găsesc ocupație durabilă la Atelierele Căilor Ferate Române din Iași, — a adresa cererile în scris fie în românește, fie în limba germană, însoțite de copii după certificate de lucru și a arăta vrâsta și salariul pretins.

La ateliere se lucrează cu acord, care dă un spor de 35-40% asupra salariului.

Casă de pensuni și ajutoare medicale gratuite. 1-3.2496.

AVIS!

Suberisul am onorea a face cunoscut On. public și în deosebi episcopilor bisericesci, că **am deschis în Braşov (la 2 Porumbi) Strada Neagră nr. 3 (3 Felső-Villa-utca 3)**

O fabrică de luminări de cêră curată și parafină
sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de cêră și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot-felul de luminări în toate formatele, precum și aurite, ér comanda le voi executa prompt și cu prețuri foarte convenabile. 81-90.1858.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Braşov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de Băcânia Stêua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpeta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri** de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênêt, pentru **copii**, precum și **cioclii.**

Comande întregi se **esecută prompt și ieftin**, iar asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

10-*

Institut indigen!

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

SIBIU, Strada Cisnădiei nr. 5.

Fondată la 1868.

Edificiile proprii.

Primește în condițiuni favorabile:

usigurări contra focului și **explosiunilor,**
asigurări de viață și de **rente viagere,**
usigurări contra furtului prin **spargere,**
asigurări de accidente și de **sticlă.**

Valori asigurate 105 milioane corone.

Despăgubiri prestate 7 milioane corone.

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni dela Direcțiune în Sibiu și prin agenturile principale din Arad, Bistrița, Braşov, Cluj, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

IOSIF NAGY,

BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).
Are onorea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră

și marele deposit de **Monumente sepulcrale** și de marmură lucrate fin și durabil.

Esecutare de mobile din marmură.

Deposit de **Granit, Syemit, Labrador, Andesyt** și **petri de năsip** durabile și scutite de îngheț. Nicăiri nu se poate procura mai ieftine, fiind din mâna primă.

Iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de **cioplit piatră la zidiri.**

Prețuri solide.

10-0

Serviciu prompt.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Braşov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și tîrguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religie ortodoxă română, cuprindînd rugăciuni de dimineață și de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirii, precum și la alte multe rugăciuni folosite 66 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acosta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acosta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și toate în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.	Cor. b.
Legătură traicică neagră și aurită cu seu fără chip sfânt	—,90	Imit. de fildes cu catifea și închietore 2,65
Imit. de fildes în alb seu negru	1,60	" " " cu catifea și po-dobă mai mare 3,10
" " " cu încheietore	1,80	Vîndătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.
" " " cu cadriu argintat și închietore	2,10	

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprindînd asemenea toate rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1,20
" " " format ceva mai mare	cor. 1,40

Tote acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Braşov, unde au să se adreseze și vîndătorii.